

SPIEGELEN / BEELDRIJM

Frans van Maurik

Onlangs zag ik in de oculair uitgave een oproep over een beeldrijm. Nooit van gehoord, dus opgezocht wat beeldrijm in de fotografie is.

Als er sprake is van beeldrijm, komt er een soort herhaling/ritme terug van onderwerp.

Afgelopen maand was het bronsttijd voor de damherten. De Amsterdamse waterleiding duinen zijn dan een mooi decor om deze bronst van dichtbij te kunnen meemaken en fotografisch vast te leggen.

Begin september verzamelen volwassen damherten in het duingebied op het zogenaamde toernooiveld om bronstlocaties te bezetten. Ze graven met hun poten een kuil uit, verwijderen de vegetatie en markeren de plek door erin te urineren.

Tijdens de bronst wordt door de bokken veelvuldig geroepen, in de volksmond burlen genoemd. Bij het binnen gaan van het gebied hoor je dat al in de verte. Dit 'burlen' wordt bij damherten 'knorren' genoemd en is dus over grote afstand te horen.

Vaak staan de bokken met hun neus in de lucht en is hun bovenlip omgekruld. Tijdens dit 'flemen' wordt een orgaan ontbloot, waarmee de bokken kunnen ruiken of de hinds hun eisprong hebben gehad.

Ze zoeken leeftijdgenoten op om zich aan te meten. Allereerst moet dan ingeschat worden wat de kansen zijn. Dit inschatten noemen ze 'spiegelen'. Tijdens dit 'spiegelen' lopen ze naast elkaar op en schatten hun kansen in door elkaars bewegingen na te doen. Te spiegelen.

Als je dat 'elkaar nadoen'/spiegelen fotografisch weet vast te leggen: is dat dan beeldrijm?

Als er een duidelijk verschil in formaat of kracht is, komt het niet tot een gevecht. Maar wanneer de bokken elkaars gelijken zijn, haken ze de geweien in elkaar en begint de worsteling.

De damhertenbronst is heel anders dan de edelhertenbronst en ook heel anders gade te slaan. Tot op korte afstand van 20-25 meter zijn de damherten te benaderen. Ondertussen klinkt het knorren van alle kanten.

De drie soorten herten volgen elkaar netjes op met hun paringstijd, oftewel de bronst. Als eerste zijn reeën aan de beurt die paren van juli tot en met augustus. Dan komen de edelherten, die

starten zo einde zomer, vanaf september tot en met oktober. Damherten paren als laatste en beleven hun bronst vanaf de tweede helft oktober tot begin november.

Edelherten hebben een heel groot gewei, damherten een plaatvormig schoffelgewei en reebokken hebben een klein geweitje. Edelherten zijn sowieso de grootste van de drie, met een schofthoogte van zo'n 140 cm, tegenover 110 cm voor een damhert en 90 cm voor een ree. De vrouwtjesherten, hinds bij edel- en damherten en geiten bij de reeën, hebben geen gewei.

PROGRAMMA

Datum	Locatie	Wat te doen	Gespreksleider / moderator	Dropbox
November				
ma 11 nov	De Batau	Op uitnodiging van Werkgroep "De Vrijplaats" komt Arij van der Stelt een presentatie geven over zijn werk, zijn inspiratie en zijn visie op creatieve fotografie. Centraal thema in zijn werk is het "ontdekkend kijken". Website: https://steltphotography.nl/ , https://arrtfotografie.nl/ of de site van de landelijke groep Creatief van de Fotobond; https://lgcreatief.fotobonddigitaal.nl/arij-van-der-stelt/	John	
ma 18 nov	De Batau	Zwart/wit fotografie. Toon 2 foto's die zijn gemaakt/omgezet naar Zwart/Wit. Vertel waarom je juist deze foto's hebt uitgekozen om om te zetten naar Zwart/Wit en hoe je dat hebt gedaan.	Ton	John
ma 25 nov	De Batau	Bulletin van de expositiecommissie Technische avond: - Generatief vullen met AI in Photoshop en Lightroom (invulling door John, Kas en Michel) - Werken met een balg bij Macro Opname. (invulling door Ad)		vt

TOELICHTING PROGRAMMA

Maandag 11 November. Op uitnodiging van Werkgroep "De Vrijplaats" komt Arij van der Stelt een presentatie geven over zijn werk, zijn inspiratie en zijn visie op creatieve fotografie. Centraal thema in zijn werk is het "ontdekkend kijken".

Leden van de Werkgroep "De Vrijplaats" willen vooral experimenteren. Deze experimenten zijn niet altijd volledig uitgewerkte beelden, maar concepten en ideeën die gaandeweg vorm krijgen. Het werk van Arij sluit mooi aan op de creatieve ontdekkingsreis die we zelf ondernemen. Wij zien erg uit naar zijn komst en hopen ook anderen te inspireren om (meer) te gaan experimenteren.

DE KORTSTE DAG

Programmacommissie

Voor de kortste dag (16 december) hebben we enkele ideeën binnengekregen. We willen jullie toch vragen om mee te denken en ideeën aan te dragen, zodat we op maandag 16 december een uitdagende fotoavond kunnen beleven.

De volgende ideeën zijn langgekomen:

- **GLOW** in Eindhoven (<https://gloweindhoven.nl/>) Dit evenement is van 9-16 november. We zouden het programma kunnen omgooien, maar voor 11 november hebben we een gastspreker gecontracteerd. Glow is echter zeker de moeite waard om te bezoeken en ongetwijfeld zullen er een aantal leden zijn die met elkaar afspreken om naar Eindhoven af te reizen. Laten we dit via de Signal Fotogein app met elkaar afstemmen.
- Avondfotografie in **Oudewater**. Leuk oud stadje, zou wellicht verder uitgewerkt kunnen worden met bijzondere locaties.
- **Amsterdam Light Festival** (van 28 november tot en met 19 januari) Van zondag t/m dinsdag staan de lichten aan van 17.00 tot 22.00 uur. Woensdag t/m zaterdag van 17.00 tot 23.00 uur. We zouden hier op 16 december heen kunnen. Het vergt alleen wat organisatie om in Amsterdam te komen en (evt) te parkeren. Evenals GLOW Eindhoven is dit een evenement waar je elkaar, door de drukte, al snel kwijtraakt.

Hebben jullie nog andere ideeën voor een fotografische invulling voor de kortste dag op 16 december? Graag reactie naar de Programmacommissie (Erik Hendriksen en Henk Post).

LEZING WILLEM WERNSEN IN HET RIETVELDPAVILJOEN.

Ton Verweij

Op 24 oktober jl. gaf de bekende straatfotograaf Willem Wernsen een lezing over zijn werk en werkwijze van de afgelopen 50 jaar. Dit was in het kader van zijn grote overzichtstentoonstelling 'Paradijsvogels' die nog tot 17 november is te zien in het Rietveldpaviljoen in Amersfoort.

Gezeten achter de laptop op zijn rollator en getooid met zijn bekende karakteristieke hoed vertelde Wernsen onder grote belangstelling hoe hij als jongetje werd gegrepen door de fotografie. Hij was geïnspireerd door de boeken die hij had bestudeerd van de grote meesters in de fotografie. Als hij bestellingen moest rondbrengen voor de familieslagerij, nam hij stevast zijn fotoestelletje mee om interessante klanten op de gevoelige plaat vast te leggen. Hij had het toen al in zich om mensen op een open empathische manier te benaderen en te laten ontdoeien. Zo ontstonden prachtige portretten van mensen in hun eigen habitat. Later fotografeerde hij directere portretten. Hij deed dit allemaal met bestaand licht, soms met een zwarte lap, die hij op de markt had gekocht, als achtergrond. De modellen zette hij dan op een kruk en wachtte hij tot ze ontspannen waren en dan sloeg hij toe. Soms gebruikte hij nog een oude krant of een stuk wit karton als reflectiescherm.

Foto: W.Wernsen

Willem Wernsen

Wernsen is een autodidact en autonoom fotograaf die uitsluitend in zwartwit fotografeert. Hij kijkt als het ware zwartwit de wereld in en ziet in zijn hoofd al de uiteindelijke beelden. Hij fotografeert bijna altijd vierkant en zoekt zorgvuldig naar een goede compositie, voordat hij de ontspanner indrukt. Dat betekent vaak wachten tot iemand op de goede plek het beeld komt binnenlopen, want in het analoge tijdperk waren de films natuurlijk kostbaar. Hij heeft jarenlang gewerkt met een Mamiya 6 x 6 camera. Daarbij kijk je, als een soort zoeker, van boven op je matglas naar het tafereel, maar ziet dit wel spiegelverkeerd. Zie dan maar eens een goede compositie te maken en met de lijnen recht. Dat heeft bij hem dan ook meer dan een jaar geduurd, voordat hij dit goed onder de knie had. Zijn composities zitten dan ook goed in elkaar en keurig recht; dat zie je wel eens anders bij straatfotografie.

Het liefst zoekt Wernsen een plekje, bijvoorbeeld een terras, waar hij gaat zitten afwachten tot er zich iets voordoet. Als dat het geval is moet je snel reageren en moet je toestel dus goed zijn ingesteld. Tegenwoordig gaat Wernsen ook digitaal en hij fotografeert bijna altijd op de 'P'-stand, zodat het toestel de juiste instellingen automatisch regelt. Desgewenst past hij bijvoorbeeld het diafragma aan, aan de specifieke omstandigheden van dat moment. In de meeste gevallen vraagt hij eerst toestemming en dat doet hij op een charmante en respectvolle manier. Vaak neemt hij dan zijn hoed af, stelt zich voor, begint met een complimentje en zoekt zo het contact. Dit heeft niet zelden geleid tot zeer intieme, warme beelden waarvan de huidige expositie een indrukwekkend overzicht geeft. Zijn werk kan worden beschouwd als sociaal documentair met veel portretten en straatfotografie. Wernsen zegt daarbij zelf: *'Ik kijk met mijn ogen, ik zie met mijn ziel'* Zijn werk werd recentelijk nog geprezen in het zomernummer van PF, met een uitgebreid 10-pagina's tellend portfolio.

Willem Wernsen bewerkt al zijn foto's eerst in Lightroom. Daar zet hij de foto's o.a. eerst recht en vervolgens om in zwartwit en trekt aan de schuifjes van alle kleuren, brengt wat meer of minder contrast aan net zolang tot het beeld hem zint. Vervolgens exporteert hij de foto naar Photoshop. Daar 'schildert' hij met licht door 'tegen te houden' of 'door te drukken' Dit alles doet hij tot ieders verbazing op één laag. Hij werkt altijd met objectieven met een vast brandpunt, waarvan hij er vier in zijn tas heeft zitten. De 35 mm wordt daarbij vaak gebruikt, maar soms ook nog meer 'groothoekig'. Zijn meeste werk is inmiddels gebundeld in totaal 7 boeken, waarvan twee stuks educatief. Aanbevolen voor Fotogeiners: '101 tips voor straatfotografie', gemaakt samen met Piet van den Eynde (inmiddels 2^e druk 2023)

Wil je op de hoogte blijven van de (foto-)activiteiten, zoals lezingen en exposities, in het Rieteveldpaviljoen te Amersfoort? Schrijf je dan in voor de nieuwsbrief:

<https://033rietveldpaviljoen.nl/nieuwsbrief/>

BEELDRIJM

Foto : Jan Donders

Kunstmarkt 2024 Fort Jutphaas

Waar blijven jouw foto's over beeldrijm?

Beeldrijm tussen foto's of in één foto.

ADRESSEN

E-mail adres	Functie	Huidige ontvanger(s)
redactie@fotogein.nl	redactie van de Oculair	Jan Donders, Ina Huitema
bestuur@fotogein.nl	alle bestuursleden	Henk Post, Willibrord van Raaij, Edwin Slaghekke, Eric de Wit, Michel Timmermans
penningmeester@fotogein.nl	de penningmeester	Edwin Slaghekke
secretaris@fotogein.nl	de secretaris	Willibrord van Raaij
wedstrijd@fotogein.nl	de wedstrijdcommissie	Kas Maessen, Gerard Janssen, Erik Hendriksen
foto@fotogein.nl	inzenden foto's voor digitale presentaties	John Roeleven, Jan Donders, Michel Timmermans, Gerard Janssen
webmaster@fotogein.nl	alles betreffende de website	John Roeleven, Jan Donders
expositie@fotogein.nl	de expositie commissie	Maarten de Koning, Erik Hendriksen
programma@fotogein.nl	de programmacommissie	Henk Post, Erik Hendriksen
materiaal@fotogein.nl	als je materialen wilt lenen	Eric de Wit